

MAGAZÍN NEMOCNIC PLZEŇSKÉHO KRAJE

SRDCE

Nemocnice
Plzeňského
kraje

Domažlice | Horažďovice
Klatovy | Rokycany
Stod | Svatá Anna

3/22

APOLENA VELDOVÁ
DIVADELNÍ SEZONA
ZAČNE TAKÉ
FOTBALEM

**ARTROSKOPIE,
ALGEZIOLOGIE**
NEMOCNICE
ROZŠÍŘUJÍ
PÉČI

CENY ENERGIÍ USTOJÍME, NEMOCI SRDCE ALE USTÁT NEMUSÍME

30 %

ÚMRTÍ V ČESKU
JE ZAPŘÍČINĚNO
ONEMOCNĚNÍM
SRDCE

**Složitá doba si žádá pevné zdraví
a spolehlivou zdravotní pojišťovnu.**

Přejděte k VZP a využijte širokou
nabídku příspěvků na prevenci.
Registrovat se můžete i on-line,
ale jen do 30. září.

www.vzp.cz/pojdteknam

Vážené kolegyně, kolegové, milí čtenáři,

léto skončilo a spolu s ním i čas dovolených, kdy jsme si snad většina z nás alespoň částečně odpočinuli od náporu předchozích měsíců. Bohužel s nastupujícími mlhami a klesajícími teplotami se vracejí problémy, které jsme v letních měsících možná i jen podvědomě odsouvali ve svých myslích do pozadí.

Přesto vás chci ujistit, že v nemocnicích jsme nezháleli a ve spolupráci s vlastníkem nemocnic děláli maximum možného pro zajištění plynulých dodávek všech energií tak, abyste vy, ale samozřejmě také naši pacienti a návštěvníci nemocnic, nepoznali žádné změny v porovnání s běžným stavem. Zároveň jsme s narůstajícími vstupními cenami v podstatě všech komodit a tlakem na nákladovou část rozpočtu věnovali veškerou pozornost zajištění provozu tak, aby nemuselo docházet k žádným omezením. Neméně důležitým úkolem následujících dní je příprava rozpočtů na rok příští, který bude v mnohém právě kvůli narůstajícím nákladům zlomový a v každém případě velmi náročný. Díky obrovské podpoře našeho vlastníka i dennodenní poctivé a náročné práci nás všech pevně věřím, že vše zvládneme.

K tomuto optimismu mě přivádí i zkušenost posledních let, kdy všechny nemocnice dokázaly plně zajistit potřebnou péči o pacienty s onemocněním Covid-19 a ještě zvládat i zajištění péče o ostatní pacienty. K usnadnění péče nejen o covidové pacienty se nám společnými silami podařilo uspět v dotačním programu REACT, kdy nyní postupně do jednotlivých provozů přicházejí nové moderní přístroje umožňující další zkvalitnění nebo i rozšíření péče, přičemž hodnota projektů přesahuje 400 milionů korun.

Mimo to jsme podali žádosti o získání dotace na projekt zvýšení kybernetické bezpečnosti nemocnic v celkové výši přesahující 330 milionů korun, které v případě úspěchu výrazně posunou celkovou úroveň IT včetně potřebné servisní podpory na následujících osm let. A realizují se i stavební investice, jako je v těchto dnech třeba dokončení rekonstrukce oddělení následné péče ve Stodské nemocnici nebo velkokapacitní parkoviště v Rokycanské nemocnici. Před podpisem smlouvy je přestavba staršího objektu na nový pavilon dialýzy v areálu Klatovské nemocnice. Ve výhledu jsou pak i další zásadní modernizace nemocničních budov a areálů.

Na závěr mi, z důvodu mého plánovaného odchodu z představenstev a rad jednatelů jednotlivých nemocnic, dovoluji rozloučit se s Vámi a upřímně Vám poděkovat za spolupráci při řízení i dalším rozvoji našich nemocnic tak, aby byla nadále zajištěna a rozvíjena potřebná péče o naše pacienty a vytvářeno kvalitní pracovní prostředí.

Mgr. Jaroslav Šíma, MBA

člen vedení skupiny nemocnic ve vlastnictví Plzeňského kraje

- 4 NAŠE PÉČE |**
Stodská nemocnice provádí nově artroskopie

- 6 ROZHOVOR |**
Primář domažlické gynekologie
MUDr. Kolařík

- 10 NAŠI LIDÉ |**
Horažďovický šéfkuchař opět oceněn

- 12 NAŠE PÉČE |**
Léčení bolesti se posouvá o úroveň výše

- 14 ROZHOVOR S OSOBNOSTÍ |**
Šéfka plzeňské činohry
Apolena Veldová

- 18 NAŠI LIDÉ |**
50 let na porodním sále

- 20 POHLED DO HISTORIE**
24 POHLED DO BUDOUCNOSTI

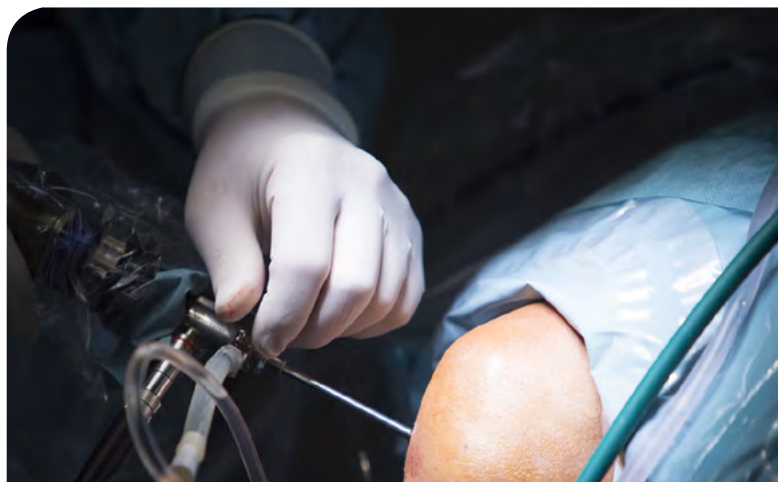

MAGAZÍN Nemocnic Plzeňského kraje | 3/22 – podzim 2022 | vydání č. 14 | Vydává Skupina Nemocnic Plzeňského kraje (v zastoupení Klatovské nemocnice, a.s., Plzeňská 292, 339 01 Klatovy, 263 60 527). Evidenční číslo MK ČR E 23267. Tisk: NAVA Tisk s.r.o., Hankova 1455/6, 301 00 Plzeň. Odpovědný redaktor: Bc. Jiří Kokoška, jiri.kokoska@nemocnicepk.cz; grafické zpracování: Mgr. Tereza Benediktová. Toto číslo vyšlo 19.zář 2022, náklad 5000 kusů. Neprodejné

Stodská nemocnice provádí **artroskopie kolene a ramen.** Nabízí krátké čekací lhůty

Lidé, kteří mají potíže s koleny nebo rameny, se mohou obracet nově i na Stodskou nemocnici. Chirurgické oddělení totiž rozšířilo lékařský tým o zkušené ortopedy, kteří začnou koncem října provádět artroskopické operace zmíněných kloubů a následně i hlezna, tedy kotníku. Minimálně v nejbližších měsících, než se začne plnit registr čekatelů, budou lhůty na provedení výkonu mimořádně příznivé již v řádech týdnů. Indikovaní pacienti se mohou do registru hlásit okamžitě u primáře oddělení. Artroskopická poradna pak začne působit pravidelně od 4. října.

Artroskopie je moderní miniinvasivní zákrok, při kterém lékař provádí ošetření kloubu pod kontrolou kamery speciálními operačními nástroji pomocí dvou drobných vstupů a artroskopické sondy. Provádí se na různých kloubech. Nejčastěji ale právě v koleni a rameni. „Pacienti zpravidla trpí bolestmi, otoky, nestabilitou nebo omezeným pohybem kloubu. Příčinou může být úraz, dlouhodobé přetížení nebo degenerativní příčiny, které přicházejí s věkem,“ popisuje MUDr. Jonáš Kudela, který se artroskopií věnuje už zhruba 15 let, přičemž významnou část praxe strávil na Ortopedické klinice plzeňské fakultní nemocnice.

Ve Stodě ho doplní ale i další ortopedi se zkušenostmi z klinických pracovišť. V nemocnici budou pracovat s novou technikou, kterou pro tento účel pořídilo chirurgické oddělení letos v létě. „Artroskopické operace plánujeme nabízet už

delší dobu. Na jižním Plzeňsku ani v nejbližším okolí jako například na Tachovsku či Domažlicku se tyto zákroky nedělají. Lidé tak musí dojíždět jinam a není výjimkou, že na zákrok čekají i několik měsíců,“ říká primář stodské chirurgie MUDr. David Šmíd, Ph.D. s tím, že ve Stodě si nyní mohou čekání na zákrok významně zkrátit.

„Pokud je již pacient k artroskopickému zákroku indikovaný, může se už od září u nás registrovat a my jej v co nejkratším termínu zařadíme do operačního programu. Pacienti mne buď mohou kontaktovat mailem, nebo přijít do traumatologické poradny, případně do mé primářské poradny,“ doplňuje Šmíd. „Pokud zatím indikováni nejsou, ale mají potíže s klouby a chtějí je řešit, pak pro ně začne fungovat artroskopická poradna od října, a to každé úterý.“

Jak se k zákroku / vyšetření objednat?

- Indikovaní pacienti okamžitě přes mail **david.smid@stod.nemocnicepk.cz** (primář chir. odd. je následně zkontaktuje) nebo v traumatologické poradně či v poradně primáře chirurgického odd.
- Neindikovaní i indikovaní pak od října v artroskopické poradně **v úterý 4., 11. a 18. října od 8 do 14 hodin a každé další úterý (od 25. října) od 13:30 do 16 hodin.**

Více na **www.nemocnicepk.cz/srdce**

Akce Zachraň život přivedla do Rokycan nové dárce

Nové dárce se snaží oslovovat transfuzní oddělení Rokycanské nemocnice. Už třetím rokem po sobě proto připravilo v polovině září na Masarykovo náměstí akci Zachraň život aneb proč se stát dárce krve. Součástí programu byla i preventivní vyšetření a zájemci si mohli nechat zjistit svoji krevní skupinu. Ke stánku Rokycanské nemocnice přišly během dne více než dvě stovky lidí. Mnozí z nich skutečně projevili zájem krev darovat a hned následující týden přišlo do nemocnice 15 nováčků.

Nový primář domažlické gynekologie: Vývoj v oboru? Komunikace, pohodlí, možnost se rozhodnout

Před čtyřmi roky si krátkodobě vyzkoušel práci na gynekologicko-porodnickém oddělení Domažlické nemocnice jako sekundární lékař. Kvůli bydlišti v Praze a nabídce pozice ve vedení nemocnice v Nymburce ale tehdy **MUDr. Dušan Kolařík, Ph.D.** nakonec zůstal ve středních Čechách. Práce na západě Čech ho ale zaujala natolik, že se letos v létě do Domažlic vrátil. A rovnou už jako primář. V této pozici již také zavedl na gynekologii první novinky, přičemž další budou následovat. „Stále ale musíme zůstat oddělením a porodnicí rodinného typu s individuálním přístupem ke každé ženě,“ ujišťuje v rozhovoru pro magazín Srdce Dušan Kolařík.

Máte za sebou poměrně dlouhou praxi ve fakultních nemocnicích. Určitě tedy přinášíte do Domažlic kromě zkušeností i nějaké specializace?

Pracoval jsem skutečně 15 let na klinických pracovištích, konkrétně v Nemocnici Na Bulovce nebo ve Všeobecné fakultní nemocnici. Kromě praxe v širokém spektru běžné gynekologické péče a operativy jsem zde získal i atestace a zkušenosti v oblasti gynekologické endokrinologie, což zahrnuje hormonální léčbu pro všechny věkové kategorie žen, v oboru onkogynekologie včetně léčby onemocnění prsu a dále v oboru urogynekologie. Samozřejmě tyto znalosti přenáším dále. A nejinak je tomu i v Domažlicích, což už ukázaly některé mé první kroky, které zavádíme.

Než ty kroky zmíníte, jen ještě krátká odbočka. Samostatným tématem gynekologických pracovišť je vždy porodnice. Vnímáte to také tak a bude to Vaše téma i v Domažlicích?

Určitě, právě v nemocnicích regionálního významu je pověst celé gynekologie zpravidla závislá na pověsti porodnice. Vím to ze svého působení třeba

právě z Nymburka, kde jsem byl devět let primářem. Systematickou práci jsme s kolegy pozvedli porodnici až k hranici osmi set porodů ročně, a přitom s nejnižším podílem císařských řezů mezi porodnicemi ve Středočeském kraji. V oblasti porodnictví mohu připomenout moji předchozí praxi a působnost v Ústavu pro péči o matku a dítě v Praze.

A nyní tedy k těm novinkám. Co se Vám již podařilo v Domažlicích zrealizovat?

Spouštíme provoz nových ambulancí. Za prvé je to již zmíněná urogynekologie, která se zaměřuje na diagnostiku a široké spektrum konzervativní i operativní léčby poruch stavby i funkce ženských pohlavních orgánů. Dále otvíráme centrum onkologické prevence, které se bude zabývat například diagnostikou přednádorových stavů. To znamená, že budeme provádět vyšetření, která dokáží odhalit rizika vzniku nádorů ještě před jakýmkoliv klinickými projevy. A samozřejmě se budeme zabývat i léčbou.

Dále bych zmínil například rozšíření spektra ultrazvukové diagnostiky. Třeba v souvislosti s porodními službami nabízíme ambulantním gynekologům z Domažlicka možnost konziliárních vyšetření v případě nejasných či sporných nálezů. A zintenzivňujeme například 3D/4D ultrazvukové vyšetření těhotných žen a v plánu je i ve spolupráci se specializovaným partnerem zahájení ultrazvukového screeningu těhotných.

A málem bych zapomněl. Je to sice drobnost, ale má velký ohlas. Od srpna každá rodička, které se u nás narodí miminko, dostane jako poděkování za důvěru tisícikorunovou poukázku na nákup v nemocniční lékárně. Při současných stoupajících cenách to sice není moc, ale věřím, že to čerstvé maminky ocení.

Před prázdninami se také přesunuly gynekologické ambulance ze 4. do 1. podlaží. Je to tak?

Ano, rozhodli jsme se postupně gynekologickou péči centralizovat do jednoho podlaží. To znamená přesunuli jsme ambulance k lůžkové stanici, kde byly dostatečné prostory a ambulantní část se tak mohla rozšířit do více místností, než měla dříve. Tím se mimo jiné i zamezuje zbytným časovým zdržením jednotlivých vyšetření a pacientky mají více pohodlí. Původní prostory gynekologických ambulančí ve 4. patře nyní slouží ordinaci praktického lékaře. Důležité je dodat, že řeč je o gynekologické části. Porodnice a oddělení novorozenců dál zůstávají ve 4. poschodí nad vestibulem.

Když jste zmínil porodnici, máte nějaké plány jejího dalšího rozvoje?

Malé a střední porodnice v okresních městech jsou zpravidla porodnicemi základní úrovně, nicméně jejich prioritou stejně jako ve velkých centrech musí být poskytování vysoce kvalitní péče, zejména s ohledem na bezpečnost rodičky i plodu a poté i narozeného dítěte. I v tomto smyslu se budeme snažit péči dál posouvat. Budeme se snažit co nejvíce předcházet vzniku patologických stavů, abychom nemuseli řešit jejich následky. Změříme se třeba na velmi přesnou diagnostiku rodičky i plodu před porodem a také v průběhu porodu. Plod můžeme monitorovat v průběhu porodu také distančně, neboli bezdrátově, pro zajištění maximální volnosti pohybu rodičky.

Budeme se snažit omezit riziko zbytečných intervencí, zejména pak zbytných císařských řezů, které pak mají následky do celého zbytku života ženy. Při tom všem ale musíme i nadále zůstat oddělením a porodnicí rodinného typu s individuálním přístupem ke každé ženě, které by se u nás měly cítit spíše jako na návštěvě u kamarádky než jako v nemocnici.

A další plány v rozvoji gynekologické péče, ať už ambulantní nebo operativní?

Rád bych významně rozšířil spektrum ambulantní péče. Nejen tím, že jsme otevřeli již zmíněné nové ambulance, ale považuji za důležité rozšířit také ordinální hodiny některých stávajících. Myslím tím hlavně terénní ambulance primární péče v Bělé a ve Staňkově, abychom tamním ženám ušetřili nutnost za péčí cestovat. A dále mám na mysli ambulanci pro ukrajinsky mluvící ženy, kterou jsme také před nedávnem zprovoznili. Ty ženy tady jsou, péči potřebují a ideálně, když se s lékařkou domluví vlastním jazykem. My tu možnost máme, proto ji dle potřeby nabízíme a zájem o tuto ordinaci postupně roste.

V operační gynekologii považuji za vhodné zvýšení poměru endoskopických výkonů, jako je hysteroskopie nebo laparoskopická řešení i u pokročilejších patologických nálezů. A chtěl bych zintenzivnit péči, která řeší potíže se sestupy pánevních orgánů. Tento segment potíží je obecně výrazně poddiagnostikovaný, ženy váhají s vyhledáním péče, a to i přesto, že jde často o velmi obtěžující stavy. Navíc s tím, jak vzrůstá průměrný věk, je jisté, že potřeba této péče bude dále narůstat.

V návaznosti na urologické ambulantní pracoviště pak přichází logicky i přímo úvaha zabývat se více řešením různorodých poruch vyprazdňování a udržení moči a to nejen na úrovni naší nemocnice, ale u komplikovaných případů také ve spolupráci s klinickým pracovištěm v Plzni. A výhledově nevylučuji rozšíření péče také o estetickou gynekologii.

Medicině a gynekologii se věnujete už téměř 30 let. Jakým směrem se tento obor za ty roky posunul, myšleno zejména ve vztahu k pacientům?

Podobně jako v celé medicíně se postupně i obor gynekologie stále více orientuje právě na pacienta

respektive pacientky, na jejich pohodlí, informovanost, možnost se rozhodnout. Neboli více se komunikuje s pacientkami, řeší se různé alternativy, vedou se vzájemné diskuse. Koneckonců i samy ženy se více orientují a více se ptají.

Možná ještě ve větší míře to platí také pro porodnictví. I tam je kladen větší důraz na humanizaci, tedy na skutečně lidský přístup oproti direktivně technickému přístupu, který někde převažoval ještě na konci 90. let. Týmy v porodnicích od lékařů, přes porodní asistentky až po sestry na novorozeneckých odděleních mají v řadě porodnic už skutečně individuální přístup ke každé rodičce nebo páru.

Na druhé straně je ale oproti době ještě třeba před 20 roky patrně v uvozovkách „zlenivění“ populace, nižší fyzická i psychická odolnost a někdy i neochota postavit se čelem k výzvám spojeným s těhotenstvím a porodem. Když budu konkrétní, tak například roste procento žen, které požadují císařský řez jen proto, aby se vyhnuly vlastní fyzické zátěži. Tady musím připomenout, že porod je přirozený proces a v dobrých porodnicích je snaha porod jako přirozený proces respektovat a nejsou-li k tomu objektivní medicínské důvody, pak je vhodné pro plod i pro ženu do tohoto procesu zbytečně nezasahovat.

Také v našem oboru se projevuje stárnoucí populace. Přibývá specifických potíží - zejména sestupy pánevních orgánů, potíže s močením a s udržením moči, potřeba hormonálních intervencí ve vyšším věku. Je kladen větší důraz na plánování života i rodičovství. Detailněji se řeší různé metody antikoncepce hormonální i nehormonální s jejich výhodami i úskalími.

MUDr. Dušan Kolařík, Ph.D.

- Rodák ze Zlína vystudoval 1. lékařskou fakultu Univerzity Karlovy v Praze (1993).
- Po začátcích v jihomoravských nemocnicích se v roce 1998 přestěhoval do Prahy, kde pracoval mimo jiné ve Všeobecné fakultní nemocnici, FN Na Bulovce a v Ústavu pro péči o matku a dítě.
- Během působení na klinikách FN a po absolvování řady stáží v zahraničí (např. Německo, Rakousko, Nizozemí, Španělsko) získal superspecializační atestaci v oboru urogynekologie. A specializuje se na onkogynekologii.
- Podílel se na vědeckých a výzkumných projektech týkajících se řešení potíží sestupu pánevních orgánů nebo karcinomu prsu.
- V uplynulých deseti letech působil jako primář gynekologicko-porodnického oddělení v Nymburce a krátce i v Mělníku. V první ze jmenovaných nemocnic byl i náměstkem ředitele pro léčebně preventivní péči.
- Během tohoto období vypomáhal krátkodobě i v Domažlické nemocnici.
- Od června 2022 je v ní primářem gynekologicko-porodnického oddělení.

A v neposlední řadě je velkým tématem oproti ještě 90. letům odkládání těhotenství do vyššího věku. Do porodnictví pak vstupují také metody asistované reprodukce, jejichž možnosti prošly za posledních 20 let převratným vývojem. A také léčitelnost mnohých onemocnění se významně zlepšila. Tím se těhotenství stalo dostupným i pro ženy, které by v minulosti mohly na vlastní dítě jen obtížně pomýšlet. S těmito nespornými pozitivy se ale objevuje i stinná stránka - významně se zvyšuje počet těhotných žen se závažnějšími onemocněními. To klade zvyšující se nároky na široké znalosti porodníků, které často musí přesahovat do jiných oborů medicíny.

Očkovací místa už **používají novou variantu vakcín** proti Omikronu

Očkovací místa nemocnic Plzeňského kraje začala v polovině září očkovat proti onemocnění covid modifikovanou vakcínou Comirnaty Omicron BA.1, která je účinná jak proti původnímu kmeni viru SARS-Cov2, tak i proti převažující variantě Omikron. Nově upravená vakcína je ovšem určena jen pro posilující dávky, tedy pro celkem 3. a 4. dávku očkování. Pro nově očkované osoby (1. a 2. dávka) jsou určeny původní typy vakcín.

Část zájemců o očkování zřejmě čekalo právě na tento nový typ vakcíny. „V týdnu před zahájením jejího užívání se počet lidí, kteří přišli k očkování snížil z obvyklých 50 jen zhruba na 30. V týdnu, kdy jsme ji začali používat, přišlo přes 70 lidí. Ani to ale není žádné významné číslo. O očkování nebyl ani v létě ani teď v září příliš velký zájem,“ říká koordinátorka očkovacího centra Domažlické nemocnice Mgr. Monika Hubáčková s tím, že nemocnice podává vesměs jen posilující dávky. Chodí si pro ně hlavně lidé nad 60 let. Mladší lidé tvoří jen pětinu zájemců. K prvnímu očkování proti nemoci covid nechodí prakticky nikdo.

Zdravotníci nemocnic Plzeňského kraje podali od počátku očkování až do poloviny září zhruba 155 tisícům zájemců přes 374 tisíc dávek vakcín. Téměř 64 tisíc z nich má již první posilující dávku a dalších 1900 i druhou posilující dávku, přičemž druhé posilující dávky se začaly očkovat uprostřed letních prázdnin.

V celém Plzeňském kraji pak podstoupilo očkování přes 378 tisíc obyvatel (64 %). Minimálně jednu posilující dávku má 248 tisíc obyvatel kraje.

Nemocnice Plzeňského kraje očkují stále bez registrace

- **Klatovská nemocnice** – dospělí (od 16 let) každý pátek od 8 do 12 hodin, mládež (od 12 do 15 let) jen s registrací
- **Domažlická nemocnice** – dospělí každý pátek 8 až 12 a 13 až 15 hodin, mládež rovněž v pátek 13 až 14 hodin
- **Rokycanská nemocnice** – dospělí i mládež každý pátek 7 až 11 hodin
- **Stodská nemocnice** – dospělí každé pondělí a středa od 9 do 10 a pátek od 12 do 14 hodin, mládež jen s registrací
- **Nemocnice Svatá Anna (Planá)** – jen dospělí každé pondělí, středa a pátek od 8 do 10 hodin

Horažďovický **Josef Maxa** je opět mezi nejlepšími kuchaři

Pomalou pečené trhané kuřecí maso s povidly, šťouchané brambory s mrkvičkou a bylinkami a ovocné pyré. Šéfkuchař Nemocnice následné péče Horažďovice **Josef Maxa** se letos opět dostal do finále soutěže o nejlepšího kuchaře ve společném stravování, které se konalo v závěru srpna v Praze. S výše uvedeným receptem skončil těsně pod stupni vítězů na hezkém čtvrtém místě.

Kulinářské klání pořádala už popáté Asociace kuchařů a cukrářů České republiky. Je určeno zejména kuchařům škol, domovů pro seniory a samozřejmě kuchařům v nemocnicích. V různých kategoriích mají připravit pokrm, který lze dělat ve velkém množství, v přiměřeném čase a s nízkými náklady, které odpovídají danému typu stravování. A svými ingrediencemi a zpracováním musí být rovněž vhodné pro cílovou skupinu strávníků. A dále je nutné splnit i zadání soutěže, které letos znělo „kuřecí prso – atraktivně, chutně, zdravě“.

Josef Maxa se do závěrečného kola dostal poprvé před dvěma roky a rovnou ve dvou kategoriích. Za bezlepkový pokrm získal třetí místo a v kategorii pokrm pro seniory 70+ skončil čtvrtý. Letos se kategorie mírně obměnily a zredukovaly. Šéfkuchař Nemocnice Horažďovice soutěžil pouze v jedné – racionální pokrm pro nemocné a seniory. V ní zopakoval hezké čtvrté místo.

„Na přípravu jsme měli dvě hodiny a museli jsme uvařit 15 porcí. Jedna byla vzorová ryze pro hod-

nocení vzhledu. Ostatní byly rozděleny na malé porce pro ochutnávky poroty a také pro následný raut, kde mohli jídla okusit i další soutěžící a veřejnost, která měla možnost akci sledovat,“ říká horažďovický reprezentant. Soutěž se konala tradičně v Makro akademii české kuchařské reprezentace. Kuchaři letos připravovali pokrmy ve čtyřech kategoriích. Dále to byla svačinka pro předškolní děti, pokrm pro mládež a bezmasý rostlinný pokrm, tedy veganské jídlo.

„Rok od roku jsem stále víc překvapen a velmi potěšen úrovní pokrmů, které soutěžící servírují. Fantazie, odvaha zapojit i méně tradiční suroviny, ale také pečlivost například v podobě vlastnoručně vyrobeného pečiva – to vše svědčí o maximálním nasazení a lásce ke kuchařině, kterou kolegové do oblasti společného stravování přinášejí. Bez jejich odhodlání a chuti vařit opravdu dobře pro malé i velké strávnicky by to nešlo,“ zhodnotil letošní ročník soutěže prezident Asociace kuchařů a cukrářů ČR Miroslav Kubec.

Spokojen byl i ředitel horažďovické nemocnice. „Tento skvělý výsledek je dobrou vizitkou celé naší kuchyně a celého týmu. Já sám se v naší nemocnici rád stravuji a oběd je vždy příjemným zpestřením každého pracovního dne. A dosvědčují to i mí kolegové a pacienti a také velké množství externích strávníků, pro které denně vaříme,“ říká Ing. Martin Grolmus.

Vidět syna dát gól Barceloně? Nádherný pocit, říká sestra Sýkorová

Výsledkově nezazářila, ale výkonem fotbalová Viktoria Plzeň v prvním zápasu letošní Ligy mistrů na slavném Camp Nou v Barceloně ani nezklamala. Určitě největším hrdinou utkání z českého pohledu byl Jan Sýkora, rodák ze Švihova a syn staniční sestry chirurgického oddělení Klatovské nemocnice **Ivany Sýkorové**. Barceloně vstřelil plzeňský středopolař jediný gól. Zmínka o něm nemůže chybět ani v magazínu Srdce.

Kde jste utkání sledovala a jaký to byl pocit?

Ivana Sýkorová: Pocit je to i po několika dnech pořád nádherný. Vidět syna, jak hraje na stadionu Barcelony, které od dětství fandí, s bráchou jako malí nosili její dres a říkal, že tam jednou bude hrát, tak to je úžasný pocit ho tam skutečně vidět. A že dal gól? Tak to je úplný sen. Měla jsem slzy v očích. Ale nepřekvapilo mě to. Spíše to, že ho dal hlavou. Vždycky patřil na hřišti k těm menším, takže góly hlavou moc nedával.

Zápas jsem sledovala doma právě se starším synem. Zápas byl po rozlosování skupiny hodně brzy a nechtěla jsem se narychlo uvolňovat z práce, když už byly rozepsané služby. To bych holkám neudělala. Navíc už jsem s Honzou na spoustě zápasů v evropských pohárech byla, když hrál za Slavii, takže mi to teď ani nevadilo. Navíc se do Barcelony chystám během podzimu na krátký zájezd, takže si tamní stadion nakonec stejně prohlédnu. A pak

je tu ještě listopadový zápas, kdy bude Barcelona v Plzni. To snad budu přímo v hledišti.

Hrál jste na stadionu Camp Nou a dal gól Barceloně. Snil jste o tom někdy?

Jan Sýkora: Když jsem byl kluk, tak jsem si představoval, že budu hrát fotbal. Neřešil jsem kde, za koho, jak se k tomu cíli dostanu. Jen jsem snil. Barcelona byl a je klub, kterému jsem fandil, fandím a vždy budu. Měl jsem po celém pokoji vylepené plakáty hvězd z tohoto týmu. To, že někdy budu mít tu možnost si na Camp Nou zahrát a vstřelit tam branku, je něco neskutečného. Skupina Ligy mistrů, 77 tisíc lidí, gól, to vše je něco nepředstavitelného. A teď se stalo skutkem.

Dáváte góly levou i pravou nohou, jako by mezi nimi nebyl rozdíl. Ale hlavou? Nebudou vás teď spoluhráči posílat na rohy do vápna?

Upřímně už jsem pár gólů hlavou dal. Paradoxně hned můj první v lize byl také hlavou. Co se týče spoluhráčů, tak tuhle úlohu určitě i nadále přenechám jim.

Co si z gólu v Barceloně nejlépe vybavujete?

Abych řekl pravdu, tak jen útržky. Víím, že v tu chvíli to byla směsice euforie a únavy. Nikdy na ten gól ale nezapomenu.

Jak tipujete zápas s Barcelonou v Plzni?

Doufám, že ji potrápíme víc než na Camp Nou a potěšíme plzeňské fanoušky.

Ambulance chronické bolesti pořídila k efektivnější léčbě pacientů **radiofrekvenční generátor**

Ambulance chronické bolesti, kterou vede v Domažlické nemocnici **MUDr. Jiří Veselý**, získala koncem léta zásadní přístroj pro léčbu pacientů, jež trpí dlouhodobými bolestmi například zad, kloubů, končetin i dalších částí těla. Jedná se o radiofrekvenční generátor, který přináší oproti farmakoterapii řadu výhod. Pacientům vhodným k této léčbě sníží hladinu bolesti až na několik měsíců. S miniinvasivní radiofrekvenční léčbou začne anesteziolog Veselý u prvních pacientů v průběhu září a října.

Algeziologická ambulance se v Domažlické nemocnici zprovoznila loni v září. Protože se v kraji jedná o jedinou mimoplzeňskou ambulanci této odbornosti, velmi rychle si získala pravidelné pacienty. Jsou nejen z Domažlicka, ale i z Tachovska a Klatovska. „Nejčastějšími obtížemi jsou zejména bolesti zad a velkých kloubů a převažují degenerativní příčiny bolesti, tedy bolesti, které přicházejí mimo jiné i s věkem. Zatím menší část pacientů trpí bolestmi způsobenými úrazem nebo proděláním nemoci,“ říká lékař.

Pacienty dosud léčil neinvazivními metodami, například cílenými nervovými obstrukcemi. Nově ale bude u vhodných pacientů využívat právě i radiofrekvenční léčbu. „Analgetický efekt je dán účinkem elektrického pole na nervové struktury, které způsobí změny ve vedení bolesti. Jedná se o šetrný miniinvasivní zákrok, kdy do míst bolesti zavedeme speciální jehlu napojenou na radiofrekvenční generátor a po pečlivém prověření její polohy provedeme zákrok,“ popisuje lékař s tím, že zavedení jehly musí být velmi přesné. Provádí se proto pod rentgenovou nebo ultrazvukovou kontrolou.

„Předpokládaná doba účinku aplikace je velmi individuální, ale při úspěšné aplikaci se může-

me bavit v řádu týdnů až měsíců, což u pacientů s chronickou bolestí představuje výrazný úspěch,“ líčí lékař s tím, že účinnost farmakoterapie je obecně kratší a nižší.

Kromě degenerativních příčin a pouhazových stavů tvoří obecně významnou část pacientů algeziologických pracovišť i lidé s onkologickými onemocněními. Vznik vleklých a silných bolestí pak ovlivňuje i psychika, která je důležitým faktorem při zvládání mnoha životních situací. „Při úvodním rozhovoru s pacientem často zjišťuji, že ho před vznikem obtíží potkaly nějaké potíže, například rodinné nebo pracovní spory,“ vysvětluje Jiří Veselý s tím, že chronická bolest je pak už samostatné onemocnění, které pacientovi přináší výrazné utrpení a psychiku pacienta dále zhoršuje.

„V léčbě je proto důležitý komplexní multidisciplinární přístup. Jedním z jeho pilířů je i psychologická nebo rehabilitační péče,“ dodává lékař. Konkrétní léčba pak má k dispozici široké spektrum léčivých přípravků, které lékař vybírá vždy na míru pro konkrétního pacienta tak, aby dosáhli maximálního účinku při co nejnižší dávce daného léčiva. A nově má k dispozici právě i velmi moderní invazivní radiofrekvenční léčbu.

Algeziologie

Akutní bolest slouží jako varovný signál a je krátkodobá. Chronická bolest je dlouhodobá a na nic nepoukazuje, sama se ale stává nemocí. Léčbou chronické bolesti, která často doprovází onemocnění pohybového aparátu se zabývá lékařský obor algeziologie. Pohybuje se na pomezí neurologie a anesteziologie. Včasná a intenzivní léčba může bolesti buď úplně odstranit nebo alespoň částečně a dočasně snížit. K léčení chronických bolestí se používá neinvazivních i invazivních postupů.

Přijďte na Setkání těhotných žen a týmu porodnice

Vše, co vás zajímá o těhotenství, porodu, prvních dnech novorozence i samotné porodnici, se dozvíte při pravidelných neformálních setkáních se zástupci porodnic v Domažlicích, Stodu a Klatovech.

Porodnice Domažlická nemocnice

- 20. října – 16:00
- 24. listopadu – 16:00
- 22. prosince – 16:00

www.domazlice.nemocnicepk.cz/setkani
379 710 116

Porodnice Klatovská nemocnice

- 5. října – 13:30
- 2. listopadu – 13:30
- 7. prosince – 13:30

www.klatovy.nemocnicepk.cz/setkani
376 335 504

Porodnice Stodská nemocnice

- 26. října – 16:00
- 7. prosince – 16:00

www.stod.nemocnicepk.cz/setkani
603 553 771

Šéfka plzeňské činohry: První letošní premiérou je Klapzubova jedenáctka

Plzeň a výborné divadlo. Toto spojení platí už desetiletí. Plzeň a skvělý fotbal. I toto spojení už má tradici. A nově bude platit i spojení Plzeň, divadlo a fotbal. Největší západočeská scéna Divadlo J. K. Tyla totiž chystá na polovinu října premiéru rodinné inscenace Klapzubova jedenáctka. Nejen o této novince hovoří v rozhovoru pro magazín Srdce **Apolena Veldová**, vedoucí souboru Činohry plzeňského divadla.

Konec září je svátkem každého milovníka divadla. Začíná nová divadelní sezona. S jakými programovými novinkami do ní vstupuje soubor činohry?

Jako každý rok chystáme několik nových premiér. Tituly jsou různorodé, neboť se snažíme pokrýt požadavky pestrého složení našeho diváckého spektra. A začínáme právě rodinným představením – Klapzubovou jedenáctkou Eduarda Basse. Doufáme, že si na své přijdou nejen děti, ale i jejich tatínkové.

Dále připravujeme společně se souborem opery inscenaci klasického titulu Radúz a Mahulena Julia Zeyera s hudbou Josefa Suka v podání operního orchestru. Myslím, že tento titul bude výzvou pro oba soubory a věřím, že bude příjemným obohacením našeho repertoáru. Ve Velkém divadle se pak naši diváci ještě setkají s moderním portrétem skandalisty a rebela z doby osvícenství hraběte z Rochesteru. Sarkastická hra Libertin je z pera anglického dramatika Stephena Jeffreysa a název budou určitě dobře znát milovníci Johna Deppa, který hlavní postavu ztvárnil ve stejnojmenném filmu. Samozřejmě nezapomínáme ani na návštěvníky Malé scény, kde chystáme dvě inscenace současné evropské dramatiky.

A letos k tomuto výčtu novinek ještě přibude jedna obnovená premiéra, která potěší milovníky detektivního žánru. Pro velký zájem publika vracíme na repertoár oblíbenou Past na myši Agathy Christie. Premiéra je naplánovaná na polovinu prosince.

S Martinem Stránským v Linii krásy (2018)

Mohla byste blíže představit hned první premiéru sezóny? Uvidí v ní diváci létať na jevišti fotbalový míč?

Jak jsem již zmínila, věříme, že Klapzubova jedenáctka nadchne děti i dospělé. Přeci jen – ve městě slavné Viktorie Plzeň by příběh o fotbalových nadšencích měl velmi rezonovat. Ale jestli bude na jevišti létať míč, to nyní neřeknu. Ještě stále jsme ve fázi zkoušek a představení se pořád ještě rodí. Ale doufáme, že se diváci stanou nadšenými fanoušky při všech jevištních zápasech Klapzubáků. Mimochodem, kdo by chtěl navštívit hned premiéru, vstupenky budou v prodeji od 26. září.

Vedle repertoárové činnosti chystáte ale na letošní rok i jednu řekněme moderní mediálně-činoherní novinku, a to jsou rozhlasové podcasty. Kdy a na co se mohou vaši diváci v nové roli posluchačů vlastně těšit?

Spuštění podcastů se již blíží, doufám, že se tak stane během září. První dva díly jsou hotové a na dalších se pracuje. Příprava a samotné natáčení je ale náročné, protože se s výrobou jednotlivých dílů musíme časově vejít mezi zkoušky a představení, což znamená omezené možnosti. Ale věříme, že

i v těchto náročných podmínkách budeme schopni odvysílat nejméně dva díly měsíčně. V nich si budete moci poslechnout rozhovory s našimi i hostujícími umělci, dramaturgické rozборы inscenací a také zavzpomínat na významné plzeňské divadelní osobnosti.

Celý projekt má na starosti herec Libor Stach a na jednotlivých dílech se podílejí také dramaturgové činohry Klára Špičková a Zdeněk Janál. Rozhovory s umělci povedou Jana Ondrušková a Libor Stach. Je ale možné, že se v dalších dílech objeví v roli průvodců i další členové činohry.

Uplynulé dvě sezony divadla ovlivnila pandemie nemoci covid. O tom, jak postihla vlastně celou českou kulturu, už bylo napsáno mnoho. Nicméně jaký má vliv na další období? Upravujete nějak repertoár, aby se diváci vrátili do hlediště ve stejném počtu jako dříve?

Apolena Veldová

Vedoucí souboru činohry Divadla J. K. Tyla v Plzni

Do plzeňského činoherního souboru nastoupila jako zralá herečka. Má za sebou bohatou divadelní zkušenost i jistotu rodinného uměleckého zázemí. Její otec Josef Velda léta působil v pražském Národním divadle, matka pracovala v Československé televizi, bratr Martin hraje, dabuje i režíruje a také manžel Milan Kačmarčík je herec.

Po absolutoriu pražské konzervatoře (1985) nastoupila do činoherního souboru Státního divadla v Ostravě (dnes Národní divadlo moravskoslezské), ale účinkovala i v Komorní scéně Aréna. V letech 2002 až 2013 pak hrála v pražském Švandově divadle. Ke klíčovým rolím patřila Desdemona v Othellovi, Rosalinda v Jak se vám líbí nebo třeba Kateřina ve Zkrocení zlé ženy. Za roli Emilii Marty z Věci Makropulos byla v roce 1995 v užší nominaci na Cenu Thálie. Na ostravské i pražské konzervatoři a na fakultě AMU vyučovala herectví a jevištní řeč. Od září 2019 stojí v čele souboru činohry DJKT.

Benda 300.2.2. (2022)

V každé sezoně se snažíme o vyvážený repertoár. To znamená, že chystáme inscenace pro širší divadelní obec, ale také pro „fajnšmekry“. Každý divák má jiný vkus a všem najednou nikdy nevyhovíte. Ale jsme příspěvková organizace a musíme se snažit o co nejširší nabídku. Je ale pravdou, že repertoár se řeší i několik let dopředu. Proto jsme během pandemie museli v několika případech přikročit k radikálním řešením, například zrušení naplánované inscenace, případně k jejímu posunutí o několik měsíců či let. V současnosti doufáme, že pestrost repertoáru přivede diváky zpět do hlediště, ale je zřejmé, že to bude potřebovat určitý čas. Obavy o zdraví, ekonomická krize, a i trochu té pohodlnosti, to jsou všechno faktory, které ovlivňují současnou návštěvnost.

Vy jste se stala vedoucí souboru činohry plzeňského divadla přesně před třemi roky, tedy těsně před pandemií. Jak ovlivnila přímo vaši práci? Musela jste se vzdát nějakých záměrů?

V té době jsme téměř o třetinu doplnili herecký soubor a všichni jsme se těšili na mladé kolegy, jak s nimi společně vneseme do souboru novou energii. Bohužel, než se stačili rozkoukat, divadlo se zavřelo. Začali jsme tedy vytvářet projekty pro sociální síť, ale to vám hereckou symbiózu nenahradí. Myslím, že v tom byl největší problém uzavření divadel.

Narušilo se společné zacílení, souhru s hlavním zaměřením – premiérou. Narušil se vnitřní pořádek, na který jsou herci zvyklí – dopoledne zkoušíme, večer hrajeme, zkoušíme od premiéry k premiéře – to vše se proměnilo v chaos. Tím se i v nás osobně probudil chaos a každý jednotlivec přistupoval k neustálým změnám jinak. Bohužel doba neuspokojenosti v nás ještě přetrvává a někdy je dost frustrující.

Drahomíra a její synové (2018)

Vedle vedení souboru stále zůstáváte aktivní herečkou a příležitostně se věnujete i dabingu. Jak lze všechny profese – herectví, dabing, vedení souboru zvládnout dohromady?

Zůstat aktivní herečkou je pro mě prioritou. Vše ostatní se musíte pokusit rozplánovat. A samozřejmě musíte mít vedle sebe dobré lidi. Jako herečka mám skvělé kolegy, jako šéfová mám výbornou tajemnici a jako člověk mám obdivuhodně tolerantního manžela. Pak se to zvládnout dá.

Když se vrátím k aktuálnímu repertoáru, zajímavostí v něm je hra „Lindauer? Pákehâ!“, která je napsána přímo pro prkna plzeňského divadla. Dokonce rodina malíře Bohumíra Lindauera je spjatá s místem, kde dnes stojí divadlo. Jak hra vznikla a proč?

Jednou jsme oslovili ke spolupráci režiséra Radovana Lipuse, který je znám svým vztahem k netradičním autorským titulům. A vzhledem k tomu, že v televizním cyklu Šumné stopy, který pan Lipus režíroval a psal scénáře, byl i díl o novozélandském malíři Lindauerovi, vznikl společný nápad. Připomenout tohoto významného plzeňského rodáka našemu publiku. Zároveň se nabízela možnost propojit divadlo s další významnou plzeňskou kulturní institucí – Západočeskou galerií, kde byla v roce 2015 nádherná výstava obrazů Bohumíra Lindauera. A protože na Šumných stopách spolupracuje také David Vávra, architekt, divadelník a herec v jednom, oslovili jsme ho jako tvůrce scénografie.

Zároveň se nám podařilo k této inscenaci vydat katalog, který dokumentuje vývoj zkoušek od první

čtené až po premiéru, fotodokumentuje návrhy scény a kostýmů a obsahuje text celé hry. Katalog je k nahlédnutí v plzeňských knihovnách a při každé repríze losujeme jednoho výherce, který jej obdrží.

V nabídce činohry jsou dále komedie Brouk v hlavě, Španělská muška, Pravda, dramata R.U.R., Čarodějky ze Salemu, současná dramatika Králičí nora či chystaná premiéra Jednou, hole, jednou na nože, inscenace pro děti Chytrá horákyne nebo Křemílek a Vochomůrka a další současné i tradiční hry. Sledujete ale i nabídku kolegů ze souborů baletu, muzikálu a opery. Co byste doporučila z jejich repertoáru a proč?

Samozřejmě, že sleduji i tvorbu ostatních souborů. Je pro mě důležité vnímat i ostatní složky našeho divadla, baví mě sledovat práci lidí, kteří umí úplně něco jiného než já. Když sedím v hledišti na opeře, baletu nebo muzikálu, mohu se v klidu nechat pohltnout jejich uměním. Neovlivňuje mě profesní deformace. Ale nerada bych paušálně doporučovala něco konkrétního. Jak jsem již uvedla, každý máme svůj osobní vkus. S jistotou mohu doporučit návštěvu kteréhokoli z našich souborů, protože vím, že svou práci odvádí kvalitně a s chutí.

Pokračování na www.nemocnicepk.cz/srdce.

Divadlo J. K. Tyla v Plzni

Je největším profesionálním divadlem a zároveň jedno z nejdůležitějších kulturních center v Plzeňském kraji. Tvoří jej čtyři umělecké soubory – opera, činohra, muzikál a balet, které hrají na třech scénách – v historické budově Velkého divadla a na Nové a Malé scéně nacházející se v moderní budově Nového divadla.

Repertoár je tvořen od klasických českých i světových děl, přes objevnou dramaturgii až po současnou tvorbu. Program doplňují velkolepé i komorní koncerty a méně formální akce.

Vysokou úroveň divadla dokládají nejen pravidelně oceňovaní umělci, získaná uznání a zájem z nejrůznějších tuzemských i zahraničních festivalů, ale i hostování renomovaných domácích i zahraničních inscenátorů. V čele divadla stojí od roku 2014 režisér a pedagog Martin Otava.

Tuhle válku vyhrajeme!

Za normálních časů bych své zamyšlení věnoval zajímavostem našeho zdravotnictví, ale dnešní doba má k normálu daleko. Covidová šlamastika nám pořádně pocuchala nervy, nabořila naše zavedené jistoty a mnohé z nás připravila o blízké či o zdraví. Ještě jsme se z toho nestačili vzpamatovali a už se na nás valí další pohroma. Nikdo jsme si nedokázali představit, že veselé juchání ruského publika z roku 2008 při zpěvu Alexandrovců o tom, jak nám a Ukrajině zavřou plyn, se letos přetaví ve skutečnost. Stejně nepředstavitelné bylo i to, že by byl někdo schopen začít masakrovat svého souseda jen proto, že se mu chce.

Každý má tendenci posuzovat druhého podle sebe, a tak jsme Rusy nevnímali takové jací jsou. Země, která nikdy, kromě prchavého Jelcinovského období, nepoznala demokracii, ve které se nerozvinula řemesla, bez střední třídy a bez úcty k lidskému životu se rozhodla roztáhnout od Tichého oceánu až k Atlantiku. Naším štěstím je, že do toho naplno šlápla právě na Ukrajině. Pokládali jsme za nemyslitelné, že by podstatně menší a chudší země dokázala ruské přesile účinně vzdorovat. A stal se zázrak. Ukrajinci nejenže před Rusy nestáli kalhoty, ale jejich postup zastavili a teď je začínají vytlačovat. Bez naší pomoci a pomoci našich spojenců by jim časem došly zbraně, munice, peníze a jejich statečnost by vyšla na zmar. A Rusové by své Iskandery mohli začít přeprogramovávat na Prahu, Brno, Ostravu, Plzeň...

Dnes mají jiné starosti, a nám už nejde o život, ale čeká nás pár let, kdy budeme mít do kapes hlouběji, než jsme byli zvyklí. To, že k nám z Ruska přestala proudit fosilní paliva, nám na čas zkomplikuje a prodrazí život, ale jednou provždy nás to zbaví této zhoubné závislosti. Získaná svoboda rozhodování a budoucnost bez Damoklova meče „ruského imperialismu“ za to stojí. Jediné, co nás dnes ohrožuje je náš vlastní strach, strach z nejistoty, z toho jak těch pár budoucích měsíců či let zvládneme, jak si poradíme se složenkami. A pak také neochota něco slevit ze svého současného pohodlí a přijmout nastalou realitu. Navíc náš normální strach začnou posilovat zmetci, kteří se na něm chtějí vyvézt k moci a penězům.

Připomeňme si pár důvodů, proč bychom měli mít pro strach uděláno. Jsme ve válce s rozpínavou a brutální zemí, která si neváží životů našich ani svých vlastních obyvatel. Za tuto válku neplatíme krví, jako Ukrajinci, ale penězi. Evropská Unie, jejíž jsme součástí, má devětkrát vyšší HDP než

Rusko a Spojené státy dokonce třináctkrát, z toho je zřejmé, že ekonomická výkonnost našeho světa je dramaticky vyšší než toho ruského a války nakonec vždycky vyhrávají ti bohatší.

V minulých desetiletích jsme, na rozdíl od Rusů, rozvíjeli civilní sféru na úkor armády, ale to se dnes rychle mění. Ruská agrese zapojila Švédy a Finy do NATO, a kdyby dnes došlo k přímé vojenské konfrontaci mezi

Rusy a NATO, tak je výsledek jednoznačný. Žádný rozumný člověk si takový střet nepřejde, ale je dobré vědět, že naši by to neprohráli. Navíc ruská armáda už není v bůhvíjaké kondici, padlo jí přes padesát tisíc příslušníků, ztratila tisíce tun vojenského materiálu a má problémy s morálkou a rekrutováním čerstvých sil. Rozdíl v efektivitě armády bojující pro peníze a té bránící svoje rodiny a svou zemi je nepřehlédnutelný. Je jasné, že Rusové prohrají, ale stejně tak je zřejmé, že to nebude jen tak hned a že to nebude úplně bezbolestné. I když to nejhorší je teprve před námi, tak světlo na konci tunelu už můžeme vidět všichni. Tuhle válku vyhrajeme!

MUDr. Pavel Vepřek | *nezávislý konzultant
v oblasti optimalizace zdravotní péče*

Vladimíra Honalová: Pupeční šňůru s nemocnicí nelze tak snadno přestřihnout

Málokterého zdravotníka pojí s nemocnicí takové pouto jako **Vladimíru Honalovou** se Stodskou nemocnicí. Od svých 11 let tam docházela za svou maminkou Miluškou Ungermanovou, která byla od roku 1963 první hlavní sestrou nemocnice. V 19 letech pak sama nastoupila do Stoda jako porodní asistentka. A i když už dochází jen na částečný úvazek, vykonává tuto nádhernou profesi dodnes. Vedle toho navíc vede i nemocniční kroniku. „Až na to přijde, bude se mi s porodnicí těžko loučit,“ říká Vladimíra Honalová, která na počátku října oslaví 70. narozeniny. Své nástupkyně už sice vychovala, ale jak říká „pupeční šňůru s nemocnicí“ nelze tak snadno přestřihnout.

Do Stoda se přistěhovala s maminkou právě v roce 1963 do tehdy služebního bytu, který stál kousek od nemocnice. Později ho od města odkoupily a dnes v něm usměvavá zdravotnice opět žije. „Mám z něj výhled přímo na nemocnici, a vidím dokonce okna porodnice. Než jdu spát, vždycky se do nich podívám, a když se svítí, tak ráno říkám holkám, že jsem je večer kontrolovala,“ popisuje svůj současný vztah k nemocnici.

Formovat se začal před téměř 60 lety. Už jako školáčka chodila po vyučování za mámou na sesteranu a vlastně vždycky věděla, že bude pracovat ve zdravotnictví. Jen si nebyla jistá profesí. Tu si zvolila až na konci základní školy. Tehdy se totiž v Plzni poprvé otevřel specializovaný čtyřletý obor ženská sestra. Vladimíra patřila k prvním absolventkám a hned po ukončení školy nastoupila v srpnu 1972 kam jinam než do Stoda.

„Tehdy vypadala péče o rodičky jinak. Hlavně první rok po mém nástupu to byla škola života. Měsíc jsem měla na zaučení a pak jsem do všeho

spadla rovnýma nohama,“ vzpomíná žena s tím, že porodní asistentky byly de facto hlavním a často jediným zdravotníkem, který ženu přijímal i provázel při porodu.

„Musela jsem si sama nachystat porodní sál nebo operační sál, kde se dělaly císařské řezy. Když přijela rodička, sama jsem ji přijímala i vyšetřova-

la. A pokud probíhal porod bez komplikací, byla jsem u něj také sama – bez lékaře. A v noci nebyl gynekolog často ani v nemocnici. Někdy byl jen na příslužbě na telefonu. Volaly jsme ho jen, když hrozilo riziko nějakého patologického jevu,” popisuje porodní sestra s tím, že gynekologové začali sloužit v nemocnici v nepřetržitém režimu až rok po jejím nástupu.

Do dneška se toho změnilo ale mnohem více. U každého porodu je dnes kromě porodních asistentek připraven jak gynekolog, tak i pediatr. „A samozřejmě k porodu smí i tatínkové. U nás ve Stodu jsou přímo vítáni. Dříve nesměli ani k porodu, a dokonce ani na návštěvy. Maminky jim někdy ukazovaly děti přes okna,” vzpomíná sestra a připomíná, že se změnily i samotné maminky. Dříve to byly skoro výhradně mladé holky kolem 20 let. Dnes samozřejmě také převažují, ale nezřídka rodí i ženy nad 30 nebo i kolem 40 let.

Je to samozřejmě způsobeno společenskými změnami, ale i vývojem medicíny. A změnila se i informovanost žen. „I prvorodičky dobře vědí, co je čeká. Často mají porodní plán a diskutujeme jejich představy o porodu. Přistupujeme k nim individuálně a přání se snažíme plnit. Co se naštěstí nezměnilo, je jejich pokora k celému procesu

porodu, důvěra v naši profesi a snaha vzájemně spolupracovat,” říká dále zdravotnice a připomíná i jednu spíše zatěžující změnu. „Administrativa. Dříve se zapsalo pár údajů do sešitu a papírování bylo vyřešené. Dnes, i když to ulehčují počítače, tak trvá mnohem déle,” dodává.

Stále ale pracuje i s papírem, propiskou a nůžkami. Téměř deset let má na starosti nemocniční kroniku. „V nemocnici se vede od roku 1972, tedy od roku, kdy jsem nastoupila. Tehdy to bylo asi kvůli takzvaným brigádám socialistické práce. Zapisovaly se do ní třeba závazky, že někdo odpracuje víkendové směny bez nároku na odměny a podobně. To už dnes většina lidí ani nezná. Ale byly tam také události a fotky z dění v nemocnici jako třeba nemocniční volejbalové turnaje, nebo statistiky hospitalizací či miminek. Mimo chodem v 70. letech se ve Stodě ročně rodilo 800 až 900 dětí,” připomíná. Dnes do kroniky zapisuje například jubilea, vkládá ústřížky z novinových článků o nemocnici nebo fotky z oddělení. „Tady je například fotka, jak jsme si v době pandemie přivezly šicí stroje a šily roušky,” ukazuje v kronice a v souvislosti s blížícím se odchodem přemýšlí, komu ji předá: „Nevím, zda to bude chtít ještě někdo dělat.“

Nemocniční a lůžková péče má v Klatovech **tradici už přes 700 let**

Pohled do historie nemocniční péče v Klatovech lze rozdělit na tři období. To nejstarší je před rokem 1914, kdy se nemocní lidé a zranění léčili v menších špitálech v různých částech starého města. Od roku 1914 je nemocniční historie už pevně spjata se současnou lokalitou na Křesťanském vrchu, kde na několika hektarech vznikl tehdy moderní pavilonový typ nemocnice, přičemž areál i počet budov se navíc další desítky let postupně rozrůstaly. Zlomový pak byl až rok 2012. Před deseti lety se zprovoznila současná hlavní budova nemocnice, což znamenalo postupné opouštění původních objektů. Zařízení v Klatovech je dlouhodobě největší mimoplzeňskou multioborovou nemocnicí v Plzeňském kraji.

ŠPITÁLY A CHUDOBINCE

Zdravotnictví a medicína se v Klatovech začala vyvíjet v podstatě ihned po vzniku města v druhé polovině 13. století. Díky tomu jsou Klatovy jedním z mála českých měst, kde má zdravotnictví s lůžkovou péčí přes 700 let trvající tradici. Za tu dobu bylo v Klatovech zřízeno několik špitálů a nemocnic, byť svým charakterem odpovídaly spíše chudobincům.

Křížovnický špitál, přelom 18. a 19. století

Slavnostní otevření okresní nemocnice v Klatovech, 14. února 1914

Vůbec první byl Křížovnický špitál sv. Ducha, který založil v roce 1289 Konrád z Pomuka a spravoval jej řád Křížovníků s červenou hvězdou. Různě představovaný dům sloužil svému účelu až do počátku minulého století. Mezitím v Klatovech vznikla, a téměř čtyři století fungovala, i infekční nemocnice (14. až 18. st.), která byla určena zejména pro dožití osob s těžko vyléčitelnou nákazou. Na přelomu 16. a 17. století pak ve městě působil i soukromý špitál matky a dcery Kateřin Mlíčkové a Nižoltové, který se později už jako Nižoltský špitál dvakrát přestěhoval.

První městská nemocnice byla v Klatovech otevřena v srpnu 1859. Ještě koncem téhož století ale přestala svému účelu vyhovovat. Osvícení radní si uvědomili, že 45 nemocničních lůžek pro rozvíjející se město nestačí a situace se bude dále zhoršovat. Společně s představiteli okresní správy proto po několikaletých jednáních a sporech o financování dospěli v roce 1908 k zásadnímu rozhodnutí

postavit zcela nový nemocniční komplex. Na výstavbě, která započala v roce 1911, se nakonec podílel okres i město.

NA KŘEŠŤANSKÉM VRCHU

Nemocnice sestávající z několika pavilonů, správní budovy, ale také z hospodářského dvora, se otevřela v únoru 1914 pod názvem Jubilejní okresní nemocnice císaře a krále Františka Josefa I. Po vzniku republiky ale tento název nahradilo prozaičtější označení Všeobecná okresní nemocnice Klatovy.

Dobová pohlednice s interiéry nemocnice, 30. léta

Pavilon chirurgických oborů, 60. léta

Nemocnice měla tehdy 200 lůžek umístěných například v pavilonu tuberkulózy nebo v infekčním pavilonu se třemi samostatnými odděleními dle diagnóz. Dále měla dva chirurgické pavilony a operační pavilon. Některé budovy byly mimo jiné propojené zastřešenými chodbami a vybavené centrálním vytápěním cirkulací teplé vody a také propojené interním telefonem o 30 stanicích. Díky uspořádání, technickému řešení a vybavení interiérů byla klatovská nemocnice ještě několik let po dokončení považována za jednu z nejmodernějších v Čechách i střední Evropě.

*Připojení budovy bývalé obchodní akademie
a zřízení dětského oddělení, 1953*

Prvním primářem nové nemocnice se stal v roce 1914 chirurg Dr. Bohumil Till, kterého po úmrtí na španělskou chřipku v jeho 42 letech nahradil v roce 1918 rovněž chirurg Dr. Karel Dobruský. Ten vedl nemocnici až do roku 1954 a vytvořil strukturu, která jako základ vydržela až do počátku 21. století. Za jeho působení se z chirurgických oborů osamostatnila gynekologie a porodnictví, vznikl primariát interních oborů, zásadně vzrostl význam radio-diagnostického pracoviště, vznikla oddělení oční a oddělení ušní, nosní a krční a v neposlední řadě se v roce 1953 připojením sousední budovy dřívějšího sirotčince a následně obchodní akademie rozrostla nemocnice o samostatné dětské oddělení. V té době měla necelé čtyři stovky lůžek. Tento počet ale postupně vzrostl až na dvojnásobek.

To už ale řídily zdravotnictví okresní ústavy národního zdraví (OÚNZ). Klatovský připojil k nemocnici v Klatovech i zařízení v Horažďovicích a Sušici. S nimi měla nemocnice v roce 1966 krátkodobě dokonce 813 lůžek. Vůbec nejvíce pacientů pak léčila na počátku 70. a 80. let. Na lůžkových odděleních se za rok vystřídalo přes 13 tisíc pacientů s průměrnou délkou hospitalizace kolem 16 dnů. Od roku 1986 počet lůžek klesal a v 90. letech se opět oddělila sušická a horažďovická nemocnice. V roce 2002 měla nemocnice v Klatovech opět necelé čtyři stovky lůžek. Vzhledem ke zkrácení průměrné doby hospitalizace na 7,5 dne na ně ale během roku i tak přijala 11,5 tisíce pacientů, tedy podobně jako v 80. letech.

Výstavba monobloku, 2010

Rehabilitační oddělení, 70. léta

Operační sály a sterilizace, 70. léta

PÉČE V MONOBLOKU

Protože téměř sto let starý areál nemocnice už na počátku nového milénia nevyhovoval současným požadavkům na zdravotnické zařízení, přistoupil Plzeňský kraj, jež převzal nemocnici od OÚNZ v roce 2003, k vybudování nové budovy nemocnice. Cílem bylo soustředit většinu zdravotnických oborů a péče ambulantní, komplementární i lůžkové do jednoho velkého objektu. Takzvaný monoblok byl zprovozněn na podzim 2012. Většinu původních prostor nemocnice opustila.

V současnosti má nemocnice opět i vzhledem k dalšímu zkracování průměrné doby hospitalizace pod pět dnů 311 lůžek. Nachází se převážně v monobloku. Ročně se na nich léčí 11 až 13 tisíc pacientů, s výjimkou roku 2020, kdy kvůli pandemii nemoci covid klesl počet hospitalizovaných pod deset tisíc. Na sedmi operačních sálech se ročně provede šest až sedm tisíc operací a v nemocnici se každý rok narodí přes osm stovek novorozenců. V dalších letech se počítá s rozšířením monobloku a opuštěním dalších původních budov areálu.

Jako **poděkování** za **důvěru** dostanou rodičky v Domažlicích poukázku do lékárny

Každá rodička, které se narodí miminko v rodinné porodnici v Domažlicích, obdrží jako poděkování za důvěru poukázku v hodnotě 1000 korun na nákup v lékárně Domažlické nemocnice, popřípadě v lékárně v Poběžovicích. Poukázku dostanou maminky automaticky už při pobytu v porodnici. Využít ji mohou kdykoli do půl roku od vydání. Pořídí jakýkoli volně prodejný sortiment.

„Jsme si vědomi toho, že s narozením dítěte jsou spojené mnohé výdaje a rodiče mimo jiné pořizují častěji lékárenský sortiment. Chceme jim proto tímto drobným dárkem s pořízením potřebných přípravků pomoci a vyjádřit jim tak i poděkování za důvěru, kterou v naší rodinnou porodnici vložili,“ říká primář gynekologicko-porodnického oddělení **MUDr. Dušan Kolařík** s tím, že poukázku předá každé rodičce už během poporodní hospitalizace. Rodička ji může v nemocniční lékárně nebo v Poběžovicích využít kdykoli do šesti měsíců od narození miminka.

Lékárna Domažlická nemocnice nabízí kromě léčiv samozřejmě i sortiment vhodný pro čerstvé rodiče, jako jsou doplňky stravy pro kojící ženy, jednorázové pleny, masti na pokožku kojence a další přípravky jak pro kojence či batolata, tak i pro maminky. „Vybrat si lze cokoli z volně prodejného sortimentu. Výběr je veliký a drtivá většina zboží je skladem. I kdyby ale nějaký konkrétní speciální přípravek nebyl, dokážeme jej rychle doobjednat,“ říká vedoucí lékárny Domažlické nemocnice **PharmDr. Petra Radošická**.

Stodská nemocnice se rozroste o **nový pavilon centrálního příjmu**

Nemocnice ve Stodu prošla v uplynulých deseti letech několika mnohamilionovými modernizacemi. Rekonstruovaly se operační a porodní sály, rehabilitační oddělení, přistavovala se boční křídla ambulantního traktu a administrativní nástavba. A koncem letošního září skončila třetí etapou 60milionová rekonstrukce oddělení následné péče. Zdaleka to ale není poslední velká investice. Naopak. Rok před 60. výročím zprovoznění má nemocnice k dispozici nový plán rozvoje. Počítá s přístavbou nového pavilonu, s novým vchodem a dvěma vjezdy do areálu, přesunem lékárny i rozšířením kapacit lůžkové péče.

Oddělení následné péče působí v lůžkovém traktu nemocnice. Třetí etapa celkem dvouleté rekonstrukce se týkala lůžkové stanice A ve východním křídle, kde je nově 34 lůžek už pouze v dvoj- a třílůžkových pokojích. Každý z nich má svoje vlastní sociální zařízení s toaletou a prostorným sprchovým koutem. Pro imobilní pacienty je zde i velká umývárna a na celém oddělení je závěsný systém pro transport právě imobilních a hůře pohyblivých pacientů. Včetně stanice B má následná péče nově 62 lůžek a je celá soustředěna do jednoho podlaží, přičemž dosud byla ve dvou různých.

Prostory stávajícího objektu nemocnice se budou postupně modernizovat i nadále. Hlavní rozvoj nemocnice ale v dalších letech spočívá ve výstavbě nového pavilonu Centrálního a urgentního příjmu. Dvou- až třípodlažní pavilon by měl vzniknout východně od hlavní budovy nemocnice (směrem do centra města). Ustoupí mu současná technická budova s výjezdovým stanovištěm zdravotnické záchranné služby, přičemž nová moderní základna ZZS bude ve spodním podlaží budovaného pavilonu. V horním patře pak bude nově vstupní hala a kompletní příjmový trakt.

Vstup bude určen jak příchozím pěším pacientům, tak i pacientům, které přiveze k ošetření záchran-

ka nebo jiný sanitní vůz. Provozně však budou oba příjmy odděleny. Pěší pacienti a návštěvníci tak nebudou při příchodu křížovat trasu sanitkám a naopak, jak je tomu nyní. Nová vstupní hala s hlavní čekárnou a centrální příjem, kam patří příjmové ambulance, sádrovna, zákrokový sálek a podobně, budou pomyslnou křižovatkou mezi ambulantní částí nemocnice, kam budou dále směřovat běžní ambulantní pacienti, a mezi urgentním příjmem, kam budou směřováni pacienti v těžších stavech vyžadující akutní péči nebo přímo operační zákrok.

Současný hlavní vstup do nemocniční budovy bude zachován i nadále, ovšem už jako vedlejší vstup hlavně pro personál a zároveň jako přístup k lékárně. Ta se v budoucnu přesune z vnitřních prostor před hlavní budovu nemocnice do míst, kde je dnes vrátnice se závorou a příjezdem vozidel do areálu a také prodejna potravin. Lékárna tak

bude přístupná nejen z nemocnice, ale také přímo z Hradecké ulice, kde bude mít vyhrazené i krátkodobé parkování pro vlastní klienty.

K nemocniční budově respektive k centrálnímu příjmu budou nově zajíždět už pouze sanitky, popř. vozy s imobilními pacienty a pacienty v těžších stavech. Ostatní vozy budou parkovat jako dnes před areálem a na odstavném parkovišti proti areálu nemocnice. Zaměstnanecké parkoviště v západní části areálu se rozšíří směrem do areálu a napojí se přímo na Hradeckou ulici. Současný vjezd zaslepí zmíněná lékárna. Sanity budou mít vlastní příjezdové cesty.

Další fází rozvoje může být v budoucnu také přístavba 4. nadzemního podlaží i nad západním křídlem lůžkového traktu. Celé čtvrté poschodí pak může být v případě, že v regionu vznikne taková potřeba, novým lůžkovým oddělením s tím, že administrativní se přesune do přední části nemocnice do sousedství centrálního příjmu.

Navržené modernizace se budou realizovat v několika etapách. V průběhu času se mohou dle aktuálních potřeb zdravotní péče v regionu i částečně měnit. Realizace bude záviset na finančních možnostech zřizovatele, resp. na možnostech financování jednotlivých etap ze strukturálních fondů.

Rokycanská nemocnice otevřela parkoviště pro 200 aut

Rokycanská nemocnice zprovoznila v polovině září parkoviště pro téměř 200 aut, které se uvnitř nemocničního areálu budovalo od jara. V prvních týdnech bude ve zkušebním provozu, kdy budou závory otevřené, řidiči si nebudou muset vyzvedávat parkovací lístek a stání bude zdarma. Režim parkování po zkušebním provozu bude zveřejněn na internetové stránce nemocnice a také přímo v nemocnici.

Nové parkoviště se nachází vlevo za hlavním vjezdem do areálu v místech, kde bylo dříve zaměstnanecké parkoviště pro 30 aut a trávník obklopený náletovými dřevinami. Tyto plochy se na jaře spojily a za 30 milionů korun zde vzniklo hlavní parkoviště pro zaměstnance i návštěvníky nemocnice. Výstavbu financoval vlastník nemocnice Plzeňský kraj. Součástí parkoviště je odkanalizování, osvětlení a parkové úpravy včetně výsadby nových keřů a stromů.

I nadále zůstávají v provozu obě menší parkovací plochy před areálem nemocnice v přílehlé Voldušské ulici, které mají kapacitu 90 aut. Kapacita parkování před i uvnitř nemocnice se tedy navýšila až na 320 míst. Dosavadní kapacita pro 150 vozů byla již nedostačující.

Prvodárce čeká na klatovské transfuzce motivační balíček od VZP

Všeobecná zdravotní pojišťovna a transfuzní pracoviště Klatovské nemocnice hledají společně nové dárce krve. Od září do poloviny října proto nejvýznamnější pojišťovna věnuje v Klatovech každému prvodárci bez ohledu, u jaké pojišťovny je registrován, motivační balíček. Jeho součástí jsou doplňky stravy a vitamíny, klíčenka a propiska.

„Prvodárci mohou přijít přímo na odběrové pracoviště v pondělí, středu a čtvrtek od 8 do 10 hodin. Podstoupí krátké lékařské vyšetření, a pokud jím projdou, mohou poprvé darovat krev,“ říká vedoucí lékařka transfuzního pracoviště MUDr. Jana Zítková s tím, že včetně vyšetření zabere odběr zhruba hodinku.

Na prvodárce se samozřejmě vztahují také všechny další benefity, například právo čerpat v den odběru placené pracovní volno a za každý odběr si odečíst ze základu daně 3000 korun. VZP motivuje veřejnost k dárce krve dlouhodobě. Aktivním dárce, kteří jsou u ní zaregistrováni, přispívá ročně až 3000 korun například na rehabilitace, saunu, plavání, návštěvu solné jeskyně nebo na dentální hygienu.

LÉKÁRNA

Domažlice | Klatovy
Rokycany | Stod

AKCE | SLEVY

ŘÍJEN 2022

Akční ceny platí od 1. 10. do 31. 10. nebo do vyprodání zásob

Sinecod 50 mg tablety s prodlouženým uvolňováním

KAŠEL

10 ks

- proti suchému dráždivému kašli
- tablety s prodlouženým uvolňováním
- vhodné pro dospívající od 12 let a dospělé

V akci také Sinecod 1,5 mg/ml,
sirup 200 ml, cena 187 Kč.

Sinecod 50 mg tablety s prodlouženým uvolňováním a Sinecod 1,5 mg/ml sirup jsou léky k vnitřnímu užití. Obsahují butamiratu citras.*

249,-

akční cena

197,-

Olynth® HA 1 mg/ml, nosní sprej

RÝMA

roztok 10 ml

- rychle uvolňuje ucpaný nos
- zvlhčuje nosní sliznici
- neobsahuje konzervační látky
- účinek po dobu 10 hodin

V akci také další léčivé
přípravky Olynth®.

Reklama na léčivý přípravek. Nosní sprej, roztok Olynth® HA 1 mg/ml obsahuje xylometazolin-hydrochlorid a je určen k podání do nosu.*

129,-

akční cena

107,-

COLAFIT®

60 kostiček

1 kostička = 6,07 Kč

KLOUBY

- čistý krystalický kolagen ve formě měkkých, snadno polykatelných kostiček
- bez barviv a přídavných látek
- balení na 2 měsíce užívání – stačí pouze 1 kostička denně

Doplněk stravy.*

468,-

akční cena

364,-

Nalgesin® S 275 mg

BOLEST

40 potahovaných tablet

- lék proti bolesti hlavy, zubů, zad, svalů, kloubů, menstruační bolesti, bolesti spojené s nachlazením
- mírní bolest, horečku a zánět
- rychlý nástup analgetického účinku

V akci také Nalgesin® S 275 mg,
20 potahovaných tablet,
cena 114 Kč.

Lék k vnitřnímu užití.
Obsahuje sodnou sůl naproxenu.*

199,-

akční cena

164,-

Veškeré výnosy lékárny jsou zpět investovány do nemocnice. Návštěvou lékárny napomáháte zlepšovat kvalitu a dostupnost péče v našem regionu. Děkujeme.

Vždy si pečlivě prostudujte příbalový leták, účinky a způsob použití konzultujte s lékárníkem nebo lékařem. Změna vyhrazena. Za tiskové chyby neručíme. Cílem tohoto informačního letáku není podpora zvýšeného užívání léků. Doplnky stravy nenahrazují pestrá strava ani zdravý životní styl. Běžné prodejní ceny se mohou v jednotlivých lékárnách lišit. Běžnou cenou se rozumí Průměrná aktuální cena příslušného přípravku v lékárnách dle zveřejněných údajů Ministerstva zdravotnictví ČR, www.mzcr.cz, zaokrouhlená na celé Kč, případně cena vyplývající z informací a sdělení výrobce/dovozce. Za takováto sdělení neneseme zodpovědnost.

NEMOCNICE PLZEŇSKÉHO KRAJE

**Domažlická
nemocnice**

Nemocnice
Plzeňského
kraje

Nemocnice v Domažlicích patří mezi nejkrásnější a nejkldnější v zemi. Působí v moderním objektu z roku 2005.

Zařízení v Horažďovicích je vzorovou nemocnicí s pooperační, ošetrovatelskou a léčebně-rehabilitační péčí.

**Nemocnice
Horažďovice**

Nemocnice
Plzeňského
kraje

**Klatovská
nemocnice**

Nemocnice
Plzeňského
kraje

Druhá největší nemocnice v kraji patří i k nejmodernějším v zemi. Od roku 2012 se nachází ve zcela novém a přístroji nově vybaveném objektu.

Rokycanská nemocnice prošla v posledních 10 letech řadou úprav a modernizací, které ji však nezbavily žádaného puncu malé rodinné nemocnice.

**Rokycanská
nemocnice**

Nemocnice
Plzeňského
kraje

**Stodská
nemocnice**

Nemocnice
Plzeňského
kraje

Nemocnice ve Stodu se mění před očima. V posledních letech prošla řadou modernizací a další se chystají. Vždy je však kladen důraz na zachování rodinné atmosféry.

Místo nabitě energií a empatický rodinný tým zdravotníků s touhou vrátit své pacienty zpět do života – to je nemocnice s ošetrovatelskou a rehabilitační péčí.

**Nemocnice
Svatá Anna**

Nemocnice
Plzeňského
kraje

